

تأثیر ویژگیهای کالبد معماری بر ارتقاء سرزندگی فضاهای عمومی

زهرة ج جهانبخش^۱، فاطمه مهدیزاده سراج^{۲*}

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین، گروه معماری و شهرسازی، قزوین، ایران.

(zjahanbakhsh88@gmail.com)

۲- دانشیار دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه علم و صنعت، تهران، ایران.

(mehdizadeh@iust.ac.ir)

چکیده

از مشکلات جدی در عصر تکنولوژی، کاهش احساس شادی و سرزندگی است. امروزه در فضاها و مراکز عمومی با کاربری های مختلف به سرزنده بودن و ارتباط این سرزندگی با فعالیت های اجتماعی و میزان استفاده مطلوب کاربران اهمیت خاص داده نمی شود، کاربران صرفاً جهت انجام فعالیت های ضروری خود به آن فضا مراجعه می کنند و گرنه شرایط مناسبی که منجر به جذب مردم برای ماندن در فضا و استفاده از آن شود وجود ندارد و این یکی از دلایلی است که تأمین نشاط، شادی و سرزندگی در صدر بسیاری از برنامه های طراحی به چشم می خورد. بر مبنای مطالعات روان شناسی محیط، عوامل محیط کالبدی می توانند از طریق تأثیر گذاشتن بر الگوهای جاری رفتار، ابزار مناسب را جهت ایجاد سرزندگی در فضا فراهم نمایند، لذا طراحان می توانند با پیش بینی و طراحی فعالیت های مختلف و دخیل نمودن ملاحظات کالبدی خاص، زمینه ارتقاء کیفیت فضاهای معماری و ایجاد سرزندگی در آن ها را فراهم نمایند. هدف اصلی این پژوهش بررسی و شناسایی معیارها و عناصر کالبدی تأثیرگذار بر ارتقاء سرزندگی فضاهای عمومی است. به این منظور، با توجه به مفاهیم و تعاریف سرزندگی و معیارهایی که برای حصول به سرزندگی در نقاط مختلف دنیا تدوین شده است و با بررسی و تحلیل نمونه های موجود به عوامل و معیارهای کالبدی سرزندگی دست می یابیم. روش تحقیق مقاله کیفی و توصیفی- تحلیلی است و با مطالعات کتابخانه ای و اسنادی و تجزیه تحلیل اطلاعات، پیشنهادهای و راهکارهای کالبدی برای ارتقاء سرزندگی ارائه گردیده است.

واژه های کلیدی: سرزندگی، کالبد، فضاهای عمومی، فعالیت، پایداری اجتماعی.

- این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد زهرة ج جهانبخش به راهنمایی دکتر فاطمه مهدیزاده سراج می باشد.